

İSO TÜRKİYE İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ KASIM AYINDA YÜKSELDİ

Erdal Bahçıvan

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Kasım 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Ekimde 54.7 olan İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Ekimde 54,7 olan İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55,1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştigiğine işaret etti.

Son aylarda kaydedilen yavaşlamaların ardından kasım ayında bazı Avro Bölgesi ekonomilerinde ekonomik aktivite daha güçlü büyüme sergiledi. Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'da üretim artışı ekim ayına göre ivme kazandı. Türk imalat sanayi sektörünün ikinci büyük ihracat pazarı olan Birleşik Krallık'ta üretim artış hızı önceki aya göre yatay seyrederek güçlü görünümünü korudu. Benzer bir tablo, talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileşmeye devam ettiği ABD'de de görüldü.

Orta Doğu ülkeleri kasım ayında genel olarak büyüme eğilimini devam ettirdi. Birleşik Arap Emirlikleri'nde üretim Temmuz 2019'dan beri en hızlı artışı kaydederken Katar'da ise veri toplanan yaklaşık beş yıllık dönemin en güçlü büyümesi gerçekleşti. Suudi Arabistan'da ekonomik aktivite keskin bir şekilde artmayı sürdürdü. Buna karşılık Mısır ve Lübnan'da zayıflık belirtileri devam etti. Bu beş ekonomi birlikte Türk imalat sektörü ihracat pazarının yaklaşık yüzde 6'sını oluşturuyor.

Kovid-19 kısıtlamalarının yeniden devreye girmesi nedeniyle hizmet sektöründeki talep koşullarının zayıf seyrettiği Rusya daralma bölgesinde kaldı. Buna karşılık diğer BRIC ülkelerinde büyüme gerçekleşti. Hindistan'da ekonomik aktivite yaklaşık son 10 yılın en keskin artışını kaydetti.

Diğer Asya ekonomileri, salgının delta varyantı dalgasının Asya Pasifik Bölgesi'nde yol açtığı daralma döneminin ardından toparlanmayı sürdürdü. Hong Kong, Japonya, Singapur, Vietnam, Endonezya ve Tayland ekonomilerinde büyüme kaydedildi. Öte yandan, başta Güney Kore ve Tayvan gibi imalat sanayi merkezleri olmak üzere bölgenin diğer kısımlarında tedarik zincirlerindeki aksamaların büyüme baskıladığına yönelik işaretler gözlemlendi.

**DAVUTOĞLU'NDAN
GÜNCEL GELİŞME TURLARI**

**İSO'DAN SONRA TÜSİAD
İLE EKONOMİ MASASI** 5/9

TÜSİAD'a 'ekonomi' ziyareti

Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, güncel ekonomik gelişmeleri değerlendirmek için **Istanbul Sanayi Odası**'ndan (ISO) sonra dün de Türkiye **Sanayici** ve İş Adamları Derneği'ni (TÜSİAD) ziyaret etti. Sosyal medya hesabı Twitter'dan açıklama yapan Davutoğlu "TÜSİAD'ı ziyaret ederek güncel ekonomik gelişmelere dair istişarelerde bulunduk. Bizleri büyük bir misafirperverlikle ağırlayan TÜSİAD Başkanı Sayın Simone Kaslowski'ye teşekkür ediyoruz" dedi. Davutoğlu önceki gün de partisinin ekonomi kurmayları ile birlikte **ISO**'yu ziyaret etmişti. Görüşmeyi yine sosyal medya hesabından duyuran Davutoğlu "**ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ile verimli bir sohbet gerçekleştirdik. Kendileriyle Ekonomide Gelecek Modelimizin ayrıntılarını paylaştık, sorunları ve çözümleri konuştuk" ifadelerine yer vermişti. **-KARAR**

Bakan Nebati'den bir ricam var...

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin Haber Türk'te Sevilay Yılmaz'a açıklamalarını ve iş insanlarıyla yaptığı görüşme hakkında değerli dostum Murat Yetkin'in yazdıklarını okudum.

Bakan Nebati'nin sözlerinde, son derece önemli bulduğum iki vurgunun altını çiziyorum:

• Dışardan herhangi bir saldırı yok...

• Bize güvendiğiniz, inandığımız anda ekonomi sorunu çözülür...

TAHA
AKVOL

OBJEKTİF

Samimi konuştuğumu, siyasetin zaman içinde zihinleri istila eden polemik ve propaganda hastalığına en azından henüz kapılmadığımı düşünüyorum.

Bu gün bu iki sorunu tahlil edeceğim, yazam sonunda Sayın Bakan'dan ben de samimiyetle bir ricada bulunacağım.

'DIŞ GÜÇLER'

Türkiye, yaklaşık kırk yıldır açık ekonomidir, dünya ekonomisiyle yeterince değil ama önemli ölçüde entegre olmuştur.

Ülkemizdeki yabancı sermaye yatırımları sadece 2002-2012 arasında 220 milyar dolardır; toplamı kat fazladır.

Dış ticaret hacmimiz 300 milyar dolar aşmıştır! Dış borcumuz 450 milyar dolardır.

Şimdi, "dış güçler" Türkiye'ye yaptıkları meblağı batırmak, alacaklarını batırmak için "ekonomimize saldırıyorlar" olabilir mi?

Saygın bir devlet yöneticisi olan Merkel "Almanya ekonomik açıdan gelişen bir Türkiye arzular. Türkiye'nin istikrarı bizim de çıkarımızdır" demişti. (13 Ağustos 2018)

Bu her ülke için geçerlidir.

İktidar, sorunları "dış güçler"e bağlayarak seçmen tahşimında kuvvetli bir milliyetçilik, hatta düşman saldırılarına karşı "vatan savunması" duygusu yaratmayı amaçlıyor. Buna inanılanlar az değil ama giderek azalıyor. Daha önemlisi "dış güçler" hamaseti iktidarın iktisat politikalarının rasyonelliğine olan güveni eritiyor.

Unutmayın Sayın Bakan, "dışardan saldırı yok" deyin geçmemiştir, bir rasyonelleşme adımı atmıştır.

GÜVEN SORUNU

Ekonomiyi böyle komple teorileriyle izah etmek rasyonelliğe olmasın gereken güveni sarstığı gibi iktisat ilmiye bağdaşmayan ideolojik ve popülist politikalar da güven sarstıyor.

Cumhurbaşkanı bir yıl önce "faiz acı ilaçtır, kararlıkla uygulayacağız" diyordu. Hatta iktisat ilminin temel bir kuralını diley getirerek "faizleri en azından enflasyon seviyesinde tutma mecburiyeti" olduğunu ifade ediyordu... (12 Kasım 2020)

Naci Ağbal ve Lütfi Elvan, bu doğru politikaları uygulamak için görevle getirilmişlerdi. Bylesene de başlatmıştı ama dört ay sonra politika değişmiş, Ağbal uzaklaştırılmıştı...

Şimdilerde o "acı ilaç" politikası "mandacı iktisatçılar"ın görüşü diye suçlanıyor!

Ekonomiyi oksiye gibi lazım olan "öngörülebilirlik, istikrar, güven" kavramlarından bahsettığımızda, Cumhurbaşkanı'nun 2012'deki "para tıpkı bayrak gibi, milli marş gibi bir ülkenin gücünü, ilbarnı, bağımsızlığını simgeler" şeklindeki çok doğru sözüne kadar gitmek mümkün. Şimdi ise TL'nin erimesi, faizin de enflasyonun altına düşürülmesi "rekabetçi kur" diye övülüyor!

Önümüzdeki yılları öngörmek, iktisat politikalarına "güvenmek" mümkün mü?

Sayın Bakan da iktisat politikalarındaki istikrarsızlığı görmüş olmalı ki, "bu defa kararlıyız" diyor. (26 Kasım)

KİTABI NEREDE?

İSO Başkanı **Bülent Bulutcu**, dövizdeki hareketlilik yüzünden "maliyet hesabı yapamıyoruz" diye yakındı. (27 Kasım)

TÜSİAD Başekonomisti Gizem Öztok Altıncaç "dövizin maliyetinin faizden ağır olduğunu" belirtti. (7 Aralık)

Bunlar reel ekonominin sesleridir. Buralara "faiz sebeptir" politikasıyla geldik. Merkez Bankası'nın bağımsızlığına bunun için kaldırdık.

Fakat "faiz sebeptir" söylemi bir teori değildir, bir iddiadır, akademik kitabı yazılmamıştır...

Faizi indirince maliyetlerin ucuzlayacağı iddiasına dayanan "yeni model" de bir iddiadır; teorisi, ekonometrisi yok. Tam aksine, döviz çıktıkça maliyetler şahlanıyor.

Rasyonelleşme umudu yaratan Sayın Bakan Nebati'den ricam şu: Ekibinize talimat verin, "faiz sebeptir" diye hiç olmazsa bir broşür yazsınlar, biz de öğrenelim...

Sözü edilen "yeni model" in de ortada ekonometrisi ve programları yok. Merhum Turgut Özal'ın başarılı "24 Ocak Kararları" gibi bir reform dosyası ortaya koyabilirlerse, piyasalar da "güvenmeye" başlar belki...

Ya da kararlı bir şekilde, "ortodoks" denilen iktisada dönelim, yazık oluyor ülkemize, insanlarımıza